
Týden neklidu, selhání akademiků

Týden neklidu, selhání akademiků

Minulý týden proběhl za vysokého zájmu médií Týden neklidu. V plné nahotě ukázal slabost akademické obce i současné vládní garnitury. Protestující u ministerstva školství si vystříhli ostudu.

Argumenty protestujících jsou banální a při občasných pokusech o konkretizaci často mylné. Státní, dej více peněz! Ministryně se celý týden úspěšně vyhýbala vyjádření názoru. Její podřízení (např. náměstek pro vysoké školství) souhlasil jak s protestujícími, tak i s jejich kritikou z řad navrhovatelů skutečného reformu.

Úředníci říkají: Protestující, máte pravdu, stát dává málo, ale více nemáme. Říkají, ano, pane Matěju, Zlatuško a další, máte pravdu, že je potřeba do vzdělání vtáhnout více soukromých peněz včetně finanční spoluúčasti studentů, ale politici ze současné vládní koalice to nedovolí.

Každý něco jiného

Máme zde několik skupin, které chtějí odlišné věci. Protestující požadují nalít do univerzit více státních peněz. Vládní socialisté mluví o znalostní společnosti, ale více peněz nemají a z ideologických důvodů blokují zavedení školného i další nezbytné změny. Reformátoři v čele se sociologem Petrem Matějů považují oprávněně zavedení spoluúčasti studentů za naprosto nezbytný druhý krok. Tím prvním bylo prosazené a univerzitami jen se skřípěním zubů realizované strukturování studia na bakalářské, magisterské a doktorandské. Dnes je třeba změnit motivace studentů při výběru oboru i školy, nahradit nevolnickou pozici studenta klientskou, získat zdroje na stipendia pro nadané studenty ze sociálně slabých poměrů.

Peněz se ve školství (ne)dostává stejně jako v jiných oborech dominantně závislých na financování ze státního rozpočtu. Blouznivci, kteří hlásají, že každá koruna do vzdělání je dobrá, by si měli přečíst ekonomii pro střední školy. Nalít do vzdělání více peněz bez tlaku na změny povede k jejich neefektivnímu vynaložení.

Všichni se shodují, že v systému je málo peněz. Kde vzít další miliardy a přidat je k současným zhruba 18? Jak říká jeden hodně opotřebovaný politik, zdroje jsou! Zrušme stalinský relikt, jímž je Akademie věd ČR, a jeho zdroje lidské a finanční ve výši čtyř miliard převedme na univerzity. Školné ve výši pouhých 10 tisíc za rok by přineslo zhruba 2,5 miliardy. Uspíšme univerzitám podnikání s jejich aktivy v oblasti znalostí a získáme nejen peníze, ale i propojení výzkumu s praxí.

Snad to myslí dobře

Nepodsouvám protestujícím studentům a vyučujícím zlé úmysly. Chápu, že mnozí si chtějí zažít svůj rok 1989 či si připomenout Děkujeme, odejděte! Happening v podobě Týdne neklidu může být pro mnohé částečnou náhražkou. Obsah celé akce shrnutý v některých materiálech a koncentrovaně podaný v textu petice je špatnou vizitkou pro akademiky. Je bezobsažný a povrchní. Protestující nechtějí zlepšení situace na vysokých školách, zrušení přijímacích řízení, vyšší efektivitu univerzitních managementů, odchod nekvalitních vyučujících za škol atd. Chtějí jen přidat. Za to si nezaslouží podporu ani pochopení.

Autor je předsedou Institutu Karla Havlíčka Borovského